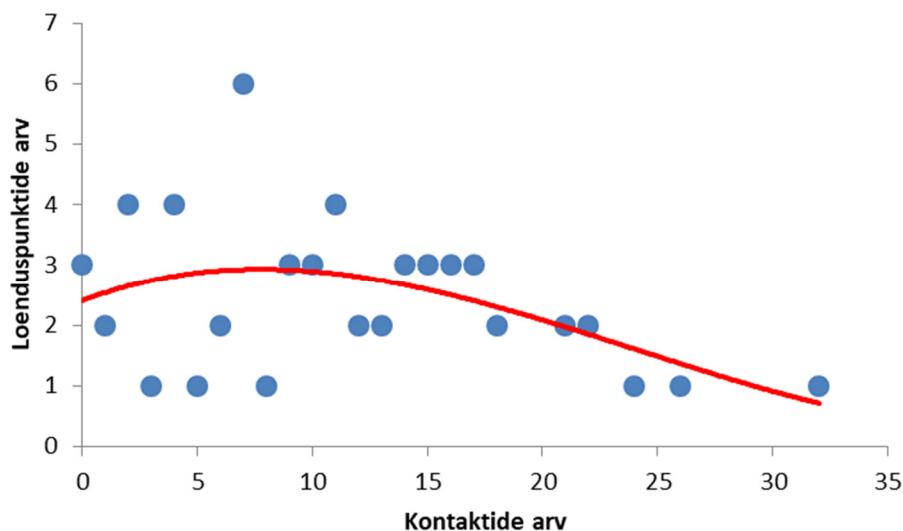


## Metskurvitsa seire tulemused aastal 2018

Metskurvitsa arvukust on tavapärase võtetega keeruline hinnata. Ühelt poolt on see tingitud selle liigi omapärasest markeerida oma territooriumi mängulennuga, mis toimub üle suure ala ning sugugi mitte mööda püsivat trajektoori. Viimane kehtib eriti juhul, kui lähestikku pesitseb mitu paari – siis omandab territooriumi markeerimine juba turniiri tunnused ning isased asuvad lennus üksteisega rivaalitsema ning väiksemale alale koondub lendama suurem arv kurvitsaid. Seepärast nimetatakse metskurvitsa mängulendu ka õhurniiriks (erinevalt tedre või metsise mängust, mis toimub maas ja kindlapiirilisel alal). Kuna ühest punktist võib üle lennata mitu erinevat kurvitsat ja me ei tea, kes on kes ja kui mitu korda neist keegi lendu sooritas, räägitakse selle loenduse puhul kontaktidest (üks nähtud või kuulnud metskurvits on „kontakt“).

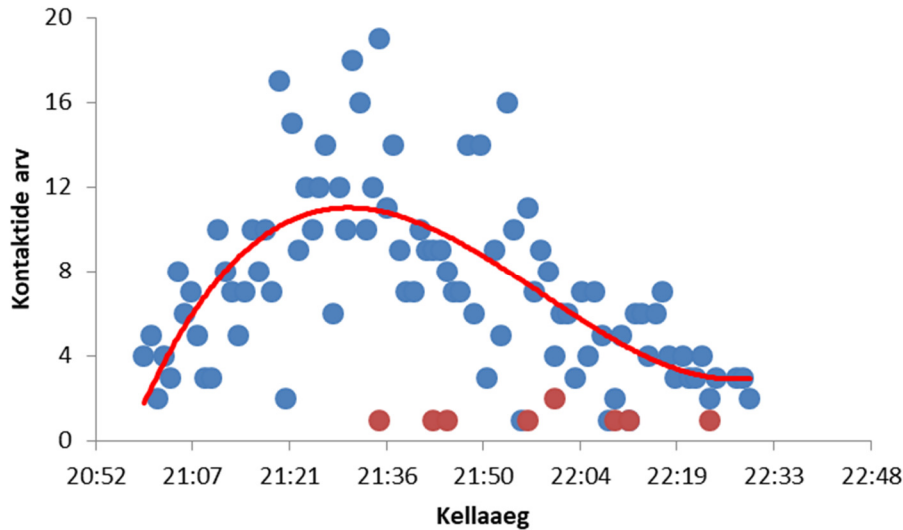
2018. aastal alustati uuesti metskurvitsa mängulennu seirega, et jälgida selle liigi arvukuse muutusi. Loendustes osales 23 vaatlejat (osalenute nimed on toodud kokkuvõtte lõpus) ning töid tehti 59 punktis. Loendusperioodil (25. aprill – 10. mai, kell 21:00-22.30) registreeriti 650 kontakti.

Keskmiselt registreeriti ühes loenduspunktis 11,0 kontakti, kolmes punktis metskurvits puudus ning maksimaalselt registreeriti ühes punktis 32 kontakti (joon. 1). Pooltes punktides oli loendustulemus kuni 10 kontakti.



Joonis 1. Kontaktide arvu jaotus aastal 2018.

Kõige aktiivsem oli metskurvitsa mängulend ajavahemikus 21:20-21:50, mil registreeriti 335 kontakti ehk 51,5% kõigist kontaktidest. Mängulendu esines ka enne loenduse ametlikku algusaega ning ka pärast kell 23-e. Tikutaja mängulend oli metskurvitsa omast mõneti hilisem, kuid sisukate järeltuste tegemiseks on hetkel veel andmeid vähe. Üksikud tikutajad mängisid ka enne loendusaja algust.



**Joonis 2.** Kontaktide arvu ajaline jaotus aastal 2018. Sinised punktid tähistavad metskurvitsat, punased tikutajat.

Lisaks metskurvitsale ja tikutajale laekus andmeid muuhulgas metstildri, heletildri, mudatildri, rohunepe ja kiivitaja kohta.

Metskurvitsa loendustega on plaanis jätkata ka järgmisel aastal. Talve jooksul tuleb pisut täiendada juhendit. Samuti tuleb läbi mõelda loendusperioodi võimalik pikendamine, et anda vaatlejatele rohkem vabadust loendusaja valikul (kuid see ei tohi suurendada tulemuste hajuvust!). Loenduse kellaeg näib tänavuste tulemuste valguses igati sobilik, sest katab just kõige aktiivsema mängulennu perioodi. Kindlasti tuleks edaspidi ka teiste kurvitsaliste puhul registreerida kontakti aeg (mitte ainult linnu esinemine).

**Suur tänu kõigile, kes leidsid tänavu võimaluse loendustes osaleda:** Agu Leivits, Aivar Jaakson, Anu Soon, Eedi Lelov, Ester Valdvee, Hannes Pehlak, Indar Zeinet, Indrek Tammekänd, Jaanar Sõmer, Jaanus Elts, Jüri Kõiv, Kaarel Roht, Kaia Kukk, Lembit Jaakson, Maarja Orusalu, Margus Pensa, Mati Salumäe, Meelis Leivits, Ojar Kristal, Svetlana Vilgas, Tiit Külaots, Urmas Liin ja Viive Kiis.

Koostas: Jaanus Elts